

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

„ROK 1945 NA ŚLĄSKU”

Opole, 9–10 października 2025 r.

W 2025 r. mija 80 lat od przejścia przez Śląsk ofensywy radzieckiej, zakończenia II wojny światowej i zmiany przynależności państwowej regionu. Zapraszamy do udziału w debacie naukowej na temat tych wydarzeń oraz ich skutków. Tytułowy rok 1945 stanowi przełomową cezurę w dziejach regionu śląskiego, doszło wówczas do szeregu zmian o charakterze politycznym, społecznym i gospodarczym. Do rozmowy na temat tych okoliczności zapraszamy zarówno doświadczonych naukowców jak i początkujących badaczy z Polski oraz zagranicy.

Proponowane zagadnienia:

- Wojna (zbrodnie i krach reżimu hitlerowskiego w ostatniej fazie wojny, specyfika działań wojennych na Śląsku, przejście frontu, marsze śmierci, martyrologia duchowieństwa, wyzwolenie obozów hitlerowskich, polegli)
- Władza (rządy sowietów na Śląsku, problem dwuwładzy, budowa struktur administracji polskiej, weryfikacja narodowościowa, inwigilacje, propaganda, praktyczna realizacja "programu spełnienia" – nowy (stary?) mit Kresów Zachodnich (Ziem Odzyskanych))
- Społeczeństwo (Tragedia Górn Śląska – obozy, proces przesiedlania ludności, budowa życia społecznego, relacje świadków, traumy wojenne – poczucie tymczasowości)
- Gospodarka (zniszczenia wojenne, szabrownictwo, nacjonalizacja majątków i przemysłu)
- Kultura (odniemczanie, polonizacja, powstanie polskich instytucji kulturalnych i oświatowych)
- Biografie
- Pamięć i przekaz (miejsca pamięci, film, literatura, prasa, wspomnienia i relacje, dyskurs o roku 1945)
- Źródła
- Edukacja (projekty edukacyjne, konspekty zajęć, materiały edukacyjne)

Organizatorzy: Instytut Śląski, Archiwum Państwowe w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki w Opolu, Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce.

Rada naukowa konferencji:

dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO (Dyrektor Instytutu Historii UO), dr Bartosz Jan Kuświk (Dyrektor Instytutu Śląskiego), dr Sławomir Marchel (Dyrektor Archiwum Państwowego w Opolu), dr hab. Adriana Dawid, prof. UO; dr hab. Piotr Pałys, prof. IŚ.

Wypełnione zgłoszenia udziału w konferencji oraz sekcji studencko-doktoranckiej (formularze poniżej) wraz z abstraktem będą przyjmowane do **29 sierpnia 2025 r.**

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru tematów spośród zgłoszonych propozycji.

Pytania prosimy kierować do:

- Sekretarz konferencji Joanny Siek, tel. +48 530 850 169,
email: j.siek@instytutslaski.pl

Organizatorzy przewidują wydanie publikacji pokonferencyjnej w 2026 r., w związku z czym prelegenci będą zobowiązani do dostarczenia artykułów naukowych dostosowanych do instrukcji wydawniczej Instytutu Śląskiego do **30 grudnia 2025 r. (zasady redakcyjne.pdf)**

Program konferencji zostanie ustalony do 20 września 2025 r.

Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej, nie zapewniają referentom noclegu i wyżywienia.